

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Hatszor használt garmond sor vagy annak tete 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Voigler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint és Voigler hirdetés köz. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 13. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyitási díjak

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ÉRTÉKESE CIKKEK DIJZATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Még egy pár szó a bankügyben.

A „Kelet” január 28-iki számában megjelent cikkem három czélt tűzött maga elébe. Egyik czélja volt az „Ebredés” szerkesztőjét annak öntudatára ébresztetni, hogy irdomora nem czélszerű komoly politikai vitákra. E czélomat elértem, mert látom válaszából, hogy minden személyeskedéstől ment, csak élesen tartott indoklásom, annyira kihozták idegeit sodrokból, miszerint tárgyalások indokok helyett, főleg idegesszemélyeskedések képezik bankügyi vitájának alapját. Tisztelt szerkesztő úr! quod uni iustum, alteri aequum. Egedje reménylenem, hogy jövőre ön is gyanúsítja, rágalmazás és személyeskedés helyett, az indokok nehezebb, de méltóbb fegyvereivel fog küzdeni.

Másik czélja cikkemnek, elkerülvén Asboth úr figyelmét, jobban kívánom hangsúlyozni azon meggyőződésemet, hogy igen is, én pártok nélkül parlamentarismust nem ösmerek, és szükségem látom, hogy egy conservatív párt legyen. De a mennyire megbotránkoztam, Anglia whigjeinek hírneves botránkoztam, Gladston ellenzéki fellépésén, midőn csupán pártja többségbe hozása kedvéért, a keleti bonyodalmak kérdésében, Anglia érdekeivel ellentétes mozgalmat keltett, épen így nem tartom helyesnek, mondjuk azt, hogy a conservatív párt a kormányzó párt, a szabadelvű pártunk roszakaratú ellenzéket csinál csak korteskedésből a bankügyben, mely jelenben, nemcsak belügy, tehát a melyben gondolom, mondhatom, mind a conservatív, mind a szabadelvű párt, hazánk érdekeivel ellentétes befolyások és törvények által állanak szemben.

Igaz, hogy Angliában, a keleti kérdésnek Angliára nézve kedvező megoldása, a tory párt állását megszilárdította volna. Az is lehet, hogy a bankkérdés kedvező elintézése, a szabadelvű párt többségben maradását hosszabb időre biztosítaná. De ezen körülménynek sem Angliában, sem nálunk, nem szabadna hazafias pártuál, ily esetekben, a pártaktika indokai szolgálnia.

Végül czélja cikkemnek volt az olvasó közönséget Asboth szerkesztő úr cikkének álokoskodásaira figyelmeztetni. És ez czélból, még kénytelen vagyok a tisztelt szerkesztő úr január 30-ikáról keltezett cikkében foglalt válaszára némelyeket megjegyezni.

A gyanúsítás nézetem szerint is, nem helyes fegyver, de midőn nem helyes önk ellenében, épp úgy helytelen az önk által használva is. Épp azért kár használni, s ha használják az „Ebredés”-ben, nem értem az érzékenységet, ha ellene is használva lett.

Mi a bankkérdés elklönözését és az ügy ezáltal elrontását, meg a májusi stipuláció

kat illeti.*) Ezekre nézve újból is megjegyzem, hogy Tisza nem az osztrák nemzeti bankra vonatkozólag egyezett a lajtantuli kormányval. Tisza egyezett közös banktervezet felett, melynek létesítésével természetesen első helyen, a már létező jegybank-tőke lett megkínálva. És nem különítette el a bankkérdést, a többi egyezségek egészétől, mert épen a májusi stipulációkban, az összes egyezségek, egymást kiegészítő egészeknek tekintetvén, és azok illető parlamenteikben is szolidum kereszttel viteléről, a két ministerium egymásnak ígéreteket tett. Hogy Tisza a Lajtán tül kormány ígéretében csatlakozott, hogy ez magát ígérete teljesítésére képtelenné állítja, hogy az osztrák kormányának bizonyos áramlatra támaszkodva sikerült az osztrák szabadalmazott nemzeti bank érdekeit, utólagosan a magyar érdekeket károsító, előtérbe tolni, mindez nem tehetetlenséget bizonyít, hanem a helyzet szüleménye, miért Tisza nem tehető felelőssé. De végre is időnél, mi ez esetben elösmérem igen értékes, egyéb még veszte nincsen. Ezzel szemben azonban meg van óva, azon elvi álláspont, hogy Tisza nem téve az osztrák nemzeti bankot oly fölé, melynek elhatározásaitól függővé lenne téve, alkudozásainak, Tisza által követelt összetartozósága, s ez eléggé ellensúlyozza az idővesztéség okozta károkat. És eléggé bizonyítja, hogy Tisza most sem tekint az osztrák nemzeti bankot harmadik egyenjogu alkudozó félnek, mert Tisza most is fenn tartja azon követelést, hogy ha az osztrák nemzeti bank, a magyar érdekeknek megfelelő engedményeket tenni nem akar, és ha a lajtantuli kormány, az osztrák nemzeti bank mellőzésével, a közös banktervezet létesíthetlenné válik, felhatalmazást kérhessen a felségétől független jegybank felállítására, és ha ő felsége ily felhatalmazást adni nem mőlóztatna, most is ragaszkodik Tisza azon állásponthoz, hogy összes alkudozásai ezáltal elvesztik rá nézve kötelező erejüket, és letévén tárczáját, ő felsége oly tanácsadókhöz fordulhat, kik más uton is rendezhetőnek vélik ezen egyezkedéseket.

Mi a független jegybank felállításának esélyeit és Magyarország hitelének romlását illeti májushó óta, erre nézve most is, azon rövidlátó nézetben vagyok, hogy azóta a deficit nem szaporodván, az adók befolyásában pedig, új adó emelés nélkül, javulás mutatkozván, Magyarország hitele nem csökkent, s áll Ausztria hiteléhez legalább oly viszonyban most, mint állott május hóban. Tehát ha kedvezőbb ma Ausztria pénzügyi mivele-

*) Lásd Tisza Kálmánnak az országgyűlés 1876. május 11-iki ülésén. Ürményi Miksa és Simonyi Ernő képviselő urak interpellatiojára adott válaszát.

kényszerítette. Sokszor akart ellenállani — mint mondja — e rút ösztönnek, de mindig képtelennek érezte erre magát.

Az enyhítő körülmények dacára K. asszony nem kerülhette ki a büntetést, mert azon esetben könnyen lehetne attól tartani, hogy a legközelebbi napon Párisban egy egész armada hasonló betegségre eshetne, legalább simulálna azt.

Három havi fogságra ítélték, melynek letelte után Párisból el fog toloncoztatni. És a magasállású orosz hivatalnok, ki e különös betegségu hölgynek szerencsés férje? Ó el akar válni tőle.

A második operabál ép oly fényes sikerrel ment végbe, mint az első.

A bécsi Johann Strauss, ki a működő zenekarok egyikét dirigálja, minden egyes estére 6000 franc tiszteletdíjt kap.

A hírneves maestro, különösen pártatlan leltőivel nagy tetszést arat közöttünk, igen kár, miszerint ő ezeket saját különös modorában úgy adja elő, hogy nem lehet utána táncolni s anynyival is inkább gyönyörködötti azért füleinket. A jövedelem mindkét alkalommal meghaladta a 80 000-et.

A kiállítás utólrhetlen pazar fényvel lett iscenirozva, az opera egy ezeregy éjszakai képet nyújtott, mely elbájolta azokat is, kik ilyesmit nem először látnak.

A costumekben izléstelenség, változatosság, gazdagság, sokszor azonban phantastikus bizarrság s comicum nyert kifejezést. Az incognito fátyla alatt az áradozó jövedy, élezes pajkosság, nem ismert határt.

teiránt a pénzpiacz bangulata, mint volt májusban, Magyarország sem veszíthetett e téren a késedelem által.

A független magyar jegybank papirpénze értékének biztosításáról mondott nézetem első cikkemben megbocsáthatlan sajtóhiba által érihetlenné lett téve. Én akkor ezt írtam: A magyar bankjegyeket törvény által egyenértékűeknek nyilvánítván, a mint egy 300 millió forint értékű államjegyekkel, melyeknek viszont a viszonyok kényszeréből folyólag egyenlő értékűeknek kell lenniük, a szab. osztr. nemzeti bank papirpénzével s így a mathematica egyszerű szabálya szerint, a magyar bankjegy nagy elértéktelenedésétől félni nem lehet.

E nézet mellett maradok jelenben is. Mert a magyar bankjegyet Magyarországon az értéktelenebb államjeggyel egyenértékűvé nyilvánítani, a magyar törvényhozásnak teljesen jogában áll. És nem hiszem lehetőséget annak, hogy a Lajtán tül törvényhozás, az államjegyek létezése idejéig, ezeknek az osztrák szabadalmazott nemzeti bankjegyeivel, jelenben törvényben kimondott egyenértékű megzavarhassa. És ha az államjegyekkel mindkét államfél bankjegyei külön-külön egyenértékűek, egymásközi értékek sem fog nagyon eltérő lehetni. Az államjegyek consolidálása, a két államfél közt felmerülő alkudozás, ha addig az érdeksürlődésnek lecsillapulása nem idézte volna már elő, alkalmat nyújtand a két bank közt állami közvetítéssel megalkotni a cartell-szerződést. Mi pedig, általam helyes mővre lepasszított, fizetéseinket teljesíthetjük addig legrosszabb esetben a nálunk is forgalomban levő államjegyekben.

Hogy a létesíthető független magyar bank, míg a bankok az államjegyeket fizetéseiknek saját bankjegyekkel egyenértékűben elfogadni kötelesek, míg az államjegyek consolidált adóssággá átváltoztatva nem lettek, csakis kényszerforgalom mellett állítható fel, mint a hogy a szab. osztrák bank a mellett áll fenn, gondolom indoklásra nem szorul.

A két kényszerforgalmu jegybank bankjegyeire nézve pedig, könnyen teremthető egyenlő viszonyok úgy, hogy ezen okon értékkülönbségek nagy eltérése nem lehet ürrü. S ha ez eléretett pénzügyi fogásokkal, fennebb előadott okok miatt, nem lesz lehető nagy árkelet-különbséget kiereszokolni.

A mi Tisza iránti véleményemet illeti, figyelemzetem a t. szerkesztő urat, hogy a cselekvényeiert felelős kormány, mindenütt e kerek világon, óvatossabb tetteiben, mint ellenzék korában volt nyilatkozataiban, ezt talán tapasztalhatta. Épen ezért, most is meg-

győződés, hogy Tisza, ha független jegybankra vonatkozó törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozás elébe, ezt csak azon esetben teend, ha ez az ország nézve kedvezőbb eredményű lesz, mint azon alku, minőre a szabadalmazott osztrák nemzeti bank reá állani hajlandó.

Zeyk József.

A bankkérdésről a „Hon a következőket írja: Tagadhatatlan, hogy egy bank emberei engedékenyebbek, mint az osztrák kormány jobban méltányolja a helyzetet. De azért még sem megoldva. sem a megoldásra biztos ki látás egyik fontos kérdésre nézve sincs. Azonban az osztrák kormány kívánságát fejezte ki, hogy a bank embereivel meg egy szor maga tárgyaljon. Ez történik ma meg és így Tiszának ideje volt a mai országgyűlési tárgyalásra lejönni, hogy holnap este fölmenjen és a tárgyalást folytassa, nem annyira jó kilátással, mint minden loyaltási kötelesség teljesítésére. A helyzetről ő felsége is értesítve van. A tárgyalások egy pár napig még eltarthatnak. Tisza ma reggel conferalt kollégáival az országház miniszteri szobájában. Párttanácskozás ez ügyben most nem lesz.

A keleti kérdés.

A béke.

A porta és a fellázadt fejedelemségek közti alkudozások, a legújabbban jött hírek szerint csaknem megheiusultaknak tekintetők. A Montenegróval való alkudozást Midhát arra akarja fölhasználni, hogy szakadást idézzon elő a hatalmak közt. Így az alkudozások vezetésére kiküldött Constant pasa bizalmas uton tudatta a montenegrói fejedelemmel, hogy a porta kész átengedni Szutornát és a zubosi területet. E területek átengedése ellen azonban tudvalevőleg Ausztria-Magyarország tiltakoznék.

A szerb békekötés ügyében a porta már megadta a feleletet, e felelet azonban semmi reményt nem nyújt a sikerre. Midhát pasa állítólag oda nyilatkozott, hogy ő nem rest békét akar kötni.

Monarchiánk magatartása.

Monarchiánk magatartásáról a jelenlegi helyzettel szemben a Londonban megjelenő osztrák félhivatalos „Eastern Budget” így nyilatkozik: Andrásy gróf politikája a jelen körülmények közt mindenekelőtt arra van irányozva, hogy a conferentia részt vett hatalmak közt az egyetértést fentartsa. Ennél fogva Ausztria-Magyarország különserü eljárásáról, mint pl. a porta és Szerbia közt javasolt közvetítés szó sem lehet. — A félhivatalos lap különben azt mondja, hogy mi meg lehetős közönségen várhatjuk a keleti kérdésben a legközelebbi lépést, melyet Orosz- és Törökország tenni fognak.

komikus ápropos-k sem hiányoztak. Ime így: O. ur megolvashatja ugyan fején hajszálait, de azért, nagy hamis ő még a szép nők dolgában.

Eljött ő is az operabálba szépen midőn egy féltuczt dominóval pajkoskodott volna, hozzálép egy masque e szavakkal: Bonjour grandpapa!

Unokája volt, ki fölismerde: gondolható az öreg urnak meglepetése.

Sok mondani való volna még ezekről az estékről, de nem férne már e tárczába. Majd legközelebb.

Br. d'A. S.

A KIS MAMA.

Francia elbeszélés.

Írta:

ESLYS CAROLY.

VIII.

Hat től holnap.

(Folytatás.)

Természetesen e terv kivitele nagyon meg szaporítja a kis leány gondjait s fáradtságát. De hát gondol-e azzal az ember, midőn a jóakarattal jövő? Felkelt még hajnal előtt, összetakarította a szobát, fölöltöztette kis testvéreit s megtöltte élelmiszerekkel kis kosárkáikat, elvezette őket az iskolába s akkor sietett vissza, hogy

bevégezze otthon gazdasszonyi teendőit. Ez meg lévén, útra kelt s mind tagabbra-tagabbra terjesztette ki kicsiny kereskedését.

Lyenné kezdeményezés s hozzá ily fiatal lánykától, eleinte nagyon meglepett mindenkit s nagy feltűnést okozott, de kedves modora, jó igyekezete, csakhamar kibékíté az embereket s rokon-szenvre hangolta iránta.

Valamennyien vetélkedtek mentől jobban fogadni őt megénekezők, s megvenni tőle jó áron árucikkeit. Martin nem győzött elszeg hordani hátán. A kis leány szép hasznót hozott fáradtsága után, a mi még fokozta heves buzgalmát.

A tisztelendő ur, a falusbiró, az iskolamester, Gáspár és valamennyien dícsérettel halmozták el őt, kezdettől fogva s mosolyogva üdvözlők, ha feljók vette útját. Egyedül a jó Gertrud, ki napról napra jobban megkedvelte a kis lányt, tanusított némi nyugtalanságot.

Gyermekek, mondá aggodalmasan, nem igen szeretem látni, hogy így egymagad kalandoz be az erdőket.

Ha valami gazemberrel találkoznál utadban! Annyi a semmirevaló a mai világban, azokat nem is számítva, kik valósgos ragadozó állatok. Gondolj a kis veressipkás esetére.

— Oh! felett vider hangon a leánya, majd megőriz engem az isten s a kit az vesz oltalmába, az óva van mindentől.

Midőn közeledett mindenszentek napja, Jakab is csatlakozott felesége véleményéhez.

— Itt a tél kicsikém! az nálunk kemény szokott lenni, s korán beköszönt. Már is kezdődnek a kődös napok. Abban kell hagynod darab időre.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Párisi különféle.

Páris, jan. 30.

(Ujabb adatok a rejtélyes drámához. — Egy előkelő hölgy, ki mániából tolvaj. — Az operabálok.)

(Vége.)

Itt a lopás constátálva lett, K. asszonyt le tartóztatták s lakását kimőlták.

Az ember nem állhatja meg a nevetést, ha végig tekinti azt a hosszú listát, melyen a lopott tárgyak vannak föjegyezve, melyeket K. asszony lakásán találtak s melyek mint már egyszer mondtam, alig bírnak tekintetbe vehető értékkel s melyeknek ő semminemű hasznukat sem veheti.

Ez érdekes listából szolgáljon e néhány tétel mutatványul: 17 tojás, 4 tajtékpa, 2 tucztat férfi-krágli, 6 nadrágszif, 1 férfigatyá, 6 monocli, 1 boxir, 14 drb krumpli, 3 férfiparóka stb. stb.

A rendőrségnél K. asszony bevallotta, hogy azon nap, melyen nem lopott, betegnek, levertnek érezte magát, kinos nyugtalanság vett rajta erőt, mely csak akkor hagyta el, ha valamit a kirakatokban, vagy üzlethelyiségekben ellopott, mint tovább mondja s miként a fentebbi lista is bizonyítja, ő nem nézte soha, hogy mit lop, őt egy ellenállhatlan ösztön tekintet nélkül a tárgyak értékére vagy használhatóságára, lopásra

Legújabb orosz terv.

Az orosz kormány, mint a „Times” berlini levelezője jelenti, hosszú habozás után egy furcsa tervben állapodott meg: nem fogja a török haderőt mostani állásában megtámadni, de a hadjáratot nem hagyja abban. Oroszország jobban bírja el a hosszantartó mozgósítás költségeit, mint Törökország; ezért Oroszország ott fogja marasztalni mozgósított hadseregét a határon úgy, hogy Törökország kénytelen legyen ugyanezt tenni. Ha Törökország az orosz példát követni fogja, akkor pénzügyileg csakhamar tönkre jut; népe azt fogja követelni, hogy kössenek minden áron békét. Ha pedig Törökország e terv meghíusítása czéljából megteszi azon kétségbe esett lépést, hogy megtámadja oroszországot, akkor az oroszok saját területükön, gondosan előkészített bázisokon harcolnak és biztosak a győzelemben. Hogy Törökországra kétszeres nyomás gyakorolassék, az oroszok át fognak kelni a Pruthon, ha most nem, hát később. A Dunára alkalmasint csak akkor kerül a sor, ha Törökország érezhetőleg meg lesz gyengítve. Ezért a bessarábiai hadsereg folyvást gyarapittatik, a dél orosz várakat pedig előkészítik a védelemre.

A kaukázusi had.

A kaukázusi hadsereg, mint a „Pol. Corr.”-nek Tiflisből írják, még tetemes erősítésekre szorul, hogy hadviselésre képes legyen. A tüzéségnél és a lovasságnál sok a hiány, melyeket igyekeznek úgy a hogy kitölteni. A tábori tüzéséget az utóbbi napokban három üteggel szaporították; Potiba azután 34 nehéz ostromágyut hoztak. A Terek-kozákok már mozgósítva s részben már a határon vannak; a lovasság most még csak 14.800 főre rug; kiegészítése a megállapított számmra igénybe veend 6—8 hetet.

A kabardina nevű mohamedán törzs 3000 lovaszt ajánlott fel az orosz kormánynak; az eriváni kormányzóság mohamedán lakói — állítólag önkényt — ragaszkodási nyilatkozatot intéztek a csárhoz; a Kaukázus és lakói közé tartozó karaiták pedig betegápolókat ajánlottak fel.

Az orosz-török határon a surlódások egyre ismétlődnek, úgy hogy az erzerumi vilájet orosz lakói és a Kaukázusban lakó törökök földieik közt keresnek menedéket.

Az orosz déli hadsereg.

Kisseneffből, jan. 17-ről ezeket jelentik: Miklós nagyherceg felgyógyulása kedvező mőrvéket ölt. A nagyherceg már hosszabb időre képes az ágyat elhagyni. Pirogoff tanár azt ajánlja neki, hogy menjen Nizzába. Ha ez megtörténne, akkor — mint beszél — Kauffman tábornok fogja a déli hadsereg főparancsnokává kinevezetni.

A déli hadsereg felállításában legutóbb tetemes változások történtek, melyeket a folyamatban levő előrendülés szándékával hoznak kapcsolatba.

Nevezetes körülmény az is, hogy román te-

A lányka feleletül megmutatta az azelőtti napi nyereségét s felszámolta mit fog kapni másnap.

— Csak kis ideig folyon így a jövedelem, mondá örömtől sugárzó arccal, s szekrény fiókjában, csaknem hiány nélkül ki lesz egészítve azon megtakarított összeg, melyet elrabolt tőlünk a háború. Hogyan is kívánhatja, hogy megállapodjam, midőn ily jó uton vagyok? Nem vagyok-e én családanya? Gyűjtenem kell gyermekeim gyermekeim számára. Minő öröm lesz az, ha átadhatom nekik egy napon örökségüket.

Szerencsére ez évben az ősz nagyon onyha volt. De végre mégis beállott a tél, s az utakat hólepel borítá.

A rettenthetlen vándor kereskedőné azért mégis folytatta üzletét. Nagyobb szerü bevételről számolt tette az új évi ajándékokra számítva s pénzzel akarta tenni minden pontját, még ez évben.

— Most az ideje, vagy soha, mondá ismerőseinek.

Jó számítás is volt.

Közeledett karácson. E nagy nap előestéjén, midőn még a vén feynősudarak is hidegtől remegve rázták meg koronájukat s meghajoltak a fénylő zuzmora alatt, látták a kis leányt sietve áthaladni a tő jegén, hogy útját megrövidítse s hamarabb célhoz jusson. Vártak reá oda át.

Este, midőn visszatért, látták a tő partján tanyázók, hogy csak vonatva, szédelegve tud haladni s kénytelen volt több ízben Martinhoz támaszkodni, mely nagyokat fűtt s megzuzmarásodott orrlyukai közül egész füstfellegeket bocsátott ki.

(Folytatása következik.)

rületen kémszemle munkákat foganasítottak, melyeket a román kormány segítségével febr. 5-ig befejezni szándékoznak.

A vasúti szállításhoz, mint kiderült, tetemes nehézségek merültek fel és ezért a déli vasutak fővonalain (mint már jelentettük) ideiglenesen a már megalakított vasúti zászlóalj fogja a forgalmi szolgálatot végezni.

Chotimba és Bjeltzbe három utas századot küldtek hidépítési szerekkel. A kisenefi helyőrség számát leszállították, mert a roncsoló toroklob és a hagymáz nagyobb mérvben terjed.

Nyonest és Ungheni közt a vasut mintegy tíz kilométer hosszúságban a minapi észékes folyán tetemesen megsérült. A hidakat helyre kellett állítani; most az akadály már el van hárítva.

Az intendatura ellen sok panasz merült fel, úgy, hogy a hadügyminiszter vizsgálatot rendelt el.

Új háború.

A boszniai török lakosság — egy bécsi lap zágárai sürgőnye szerint — felbőszülve a legújabb török reformok proklamálása által, fegyvert ragadott, s tömegesen koncolta fel a keresztényeket. 3000 keresztény „oszták” területre akart menekülni, de a fele az Unna folyóba veszett.

A képviselőházból.

A ház f. hó 3-ikán tartott ülésében elnök bemutatta jelentését a még el nem intézett interpellációk-s indítványokról. A ház a pénzügyminiszterhez intézett interpellációjára választ sürget. Elnök felszólítandja nyilatkozatra a minisztert. — G. Degenfeld L. bemutatta a mentelmi bizottság jelentését Wodianer Béla mentelmi ügyében.

Ezután tárgyalás alá vétetett a Köröc- és Bakabánya, Bars-, illetőleg Hontmegyébe kebelezéséről szóló tvjavaslat, melyet Gulner előadó felszólalására vita nélkül elfogadott a ház, valamint a Köncsög, Matkó és Bugac pusztáknak Kecskeháthoz csatolásáról szóló törvényjavaslat is. A megékelt területi kikerekítésének végleges beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat 2-ik §-ánál Orbán B. indítványozza, hogy Sárd, Hójasfalva és Seps-Bacon községek Udvarhelyszékhez csatolassanak.

Ugron Ákos is azon véleményt nyilvánítja, hogy Udvarhely megye jelenlegi területe mellett nem élhet meg. Gulner előadó megjegyzi, hogy a jelen javaslat a már meghozott törvény szerint csak a miniszter intézkedéseinek törvénybe iktatását előzoza, s így érdemileg most nem módosítható. — A ház pártja Orbán indítványát. — Tiszta belügyminiszter kéri a házat, hogy megmaradva kimondott álláspontján, a kikerekítés újabb vitatásába ne bocsátkozzék, s a módosítását mellőzze. Azon községek, melyek határa Udvarhelymegyével összeköttetésben van, a törvény szerint már e megyéhez csatoltattak. Azon öljátsát, hogy Udvarhelymegye önállón fenmaradjon, nem fokozza az, ha már most kijelenti, hogy fenmaradásért nem akar áldozatot hozni. — Madarász indítványozza, hogy a tett módosítás a közigazgatási bizottsághoz utasitassék. — A ház a 8-t vástozatlanul elfogadta, valamint a tvjavaslat többi §-ait is.

A Szörénymegye közigazgatási rendszerének három évre leendő meghosszabbításáról szóló tvjavaslatnál Mocáry Lajos kéri a házat, hogy e javaslatot szabatos szövegezés céljából utasítsa vissza a bizottsághoz. — Tiszta belügyminiszter azt hiszi, hogy a netalán szükséges módosítások visszautasítás nélkül a házban is megtehetők. — A ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben változatlanul elfogadja.

Tárgyalás alá vétetén a kérvények sorjegyzeke, mely a bizottsági javaslatok szerint elintéztetvén, Póchy miniszter Madarász interpellációjára válaszoja, hogy a duna-drávai vasut-igazgatóságának Kaposvárra leendő áttétele több nehézségekbe ütközik, s nem is vezetne nagyobb megtakarításhoz. Addig, míg e vasut ügyei nem rendeztetnek, s különösen a vasut dunai áthidalásának kérdése el nem intéztetik, nem tartja célszerűnek e vasut decentralisatióját. Madarász minc megelégedve a válasszal, a ház azonban tudomásul veszi azt. — Simonyi Ernő interpellációt intéz a kereskedelmi miniszterhez az iránt, hogy egy Egyiptomban élő hazánkfiától, ki három lapra akart előfizetni, kettőre elfogadtatott az előfizetés, de a „Népszászja” című lapra a budapesti fpostai-igazgatóság azon kijelentése folytán, hogy e lap nem jelenik rendszeren meg, nem. Kérdi, minő rendelkezés folytán történnek az ily botrányos visszaélések, s szándékozik-e a miniszter szigorú vizsgálatot tartani?

Az interpelláció közlendőnek határozatván az illető miniszterrel, az ülés véget ért.

Magyar lapok szemléje.

Az „Ellenőr” elismeri, hogy Oroszország nagyon kényelmetlen helyzetet tetemtet magának; de hát mi nem segíthetünk rajta. Viselje ezen kényelmetlen helyzet következményeit. S bármily biztosra mondják is a pétervári és berlini félhivatalosok, hogy az osztrák-magyar-orosz egyezségnek létre kell jönnie, teljes bizalommal van

küldgyeink vezetőit iránt, hogy erre a sárból kihozósi politikára nem vállalkozik. Az oroszszal való közös actio kísérletét már rég visszakergette sirjába a monarchia közszelleme. Azt nem lehet többé feltámasztani. Ha Oroszország képes az actióra ám tessék neki. Mi nézői leszünk a véres drámának. Ha pedig erre nem képes, kopogtasson másutt, s ha sehol sem nyer meghallgatást, hát végtére sem lehet egyebet tenni, mint 350,000 emberével, habár nem is a törökök gunkaczaja közt, a Pruth mellől visszavonulni.

A „Kelet Népe” azt hiszi, hogy a Tisza-főle liberalismus, mely lehetetlenné tette a rendszeres kormányzást és a parlamenti működést nyolcz esztendeig, mely demagog volt lefelé, illoyalis volt felfelé, kiméletlen és machiavellistikus volt minden irányban: gyászos jelentőségű üstökösként befutotta körforgását. A politikai kimutatás e demagog rendszere tökéletesen képmérettette felemészttette önmagát. Most vagy a semmiségbe kell szétoszlania, vagy — ha szereplőiből adósnál nem akarnak — egészen új irányokban, új pályákon kell haladnia. Azt hiszi, ez utóbbi fog megtörténni. S ezzel megkezdődik Magyarországon a valódi Tisza-áera.

A „Nemzeti Hírlap” szerint némi megnyugrást kelthet az, ha Szarbia kimarad a véres játékból és békét köt a portával. Ez előny lesz a monarchiára is, de távolról sem nyújt kellő garantíát aziránt, hogy Oroszország diadalával vizsgálja nem él. Ma kell eziránt kellő biztosítékot szerezünk. Egyetlen mulasztás, egy ballépés végzettség válhatik a monarchiára. Ama perczen, midőn az orosz hadak a Duna ellen indulnak, a monarchiának is ki kell lépnie eddigi tartózkodásából, hogy ellenőrzője legyen az orosz actiónak és nyomatekkal vetesse latba szavát akkor, ha az új béke tárgyalásokban a kelet állami viszonyainak újja szervezéséről lesz szó.

Cenuai levél.

(Saját levelezőnk től.)

Genua, január 28. 1877.

(Sch. Gy.) A vaticánból érkez legújabb hírek szerint a pápa egészségi állapota igen aggasztó, mult szerdán többször elájult, és mi a sedis vacantia esetre hozott újabb intézkedéseit épen nem tartjuk „koraiak”-nak.

A parlamentben több napi vita folyt Manin igazságügyminiszter által „A papi kihágások” ellen beterjesztett törvényjavaslat felett.

A pápaság, mondja körülbelül a miniszter indoklásában, csupán csak Piemont, Lombardia és Velence egyesítését ismeri el, és ebből kifolyólag az állam ellen többször kihágásokat követ el, a melyeket megtorolni ezen törvény feladata. A kormány csak egy régi ígéretét teljesíti ezen törvényjavaslat benyújtásával. A kamara 150 szavazattal 100 ellenében elfogadta a fontos javaslatot.

Engenia excelszárna és fia daczára a „keresztített” intéseinek, hogy hagyják el Itáliát, még mindig Flórenczben időznek, úgy látszik jól fog a „potya” ebben a krachos világban.

EMLEKESZÉD

Gróf Mikó Imre felett

B. KEMÉNY GÁBOR-tól.

(Felfolvastatott a tört. társulat febr. 1-jén tartott közgyűlésén.)

Mikó 1848-iki decemberben a királyi kormányzóknak egy föltérjesztésével Olmützbe ment. A főlháborodott végzet ott léte alatt külön családi csapást is mért rá: felesége meghalt. — Olmützből csak 1849-iki októberben térte vissza. És mikor visszatért: hazáját kétségbeesve találta. A közfelfogás szerint ugyanis mindörökké megsemmisült hazáknak állami léte, a magyar politikai életnek minden fejleménye; és specialiter Erdélyben veszendőben nemzetiségünk, végpusztulásban, hitében megtörve és vagyonilag tönkrement a magyar és széklei birtokos osztály, mely addig, jobb és balszerencse közt, Erdély politikájának állami jellegét, nemzeti jellemét megadta. Szászország keserves minden beháború; de az, a mi az 1848—9-iki erdélyi belküzdeknél fokozta keserveit, abban áll, hogy az egyszersmind egyes részeiben nemzetiség, osztály, sőt vallásfelekezetek ellen irányuló szenvedélyes vérengzésekké és kegyetlenkedésekké fajult.

Hogy mily nagy, mily általános volt a politikai megsemmisülésnek nyomasztó érzete, kiáltó bizonyítványa az, hogy csaknem mindazok, kik politikai vezérszeretet játszottak Erdélyben 48-ban vagy az azt közvetlen megelőzőt években: vagy közvetlenül a forradalom alatt, vagy néhány év leforgása alatt megtörve szálltak kora sirba. A sort megkezdte már 1849. elején báró Kemény Dániel, néhány évig az erdélyi oppositio vezére, 48-ban államtitkár, és a gróf Bathányi második, csak tervezett minisiteriumának praesuntiv belügyminisztere, a kitűnő debator, lángoló hazafi. Folytatták azután az id. gróf Bethlen János, e bölcs mérséklete miatt méltán nagy tekintélyű államférfi; gróf Teleki József, Erdélynek nagy tudomány, humanus volt kormányzója; br. Wesselenyi Miklós, a hatalmas szónok, ki majdnem egyenlő fontos szerepet játszott túl és innen a Királyhágn; a lángeszű, elragadó szónoki képességű, kitűnő tolu Szász Károly, 48-ban

államtitkár; Zeyk József, a politikai társalgó körk kedvence; és néhány évvel ezekután Erdélynek volt nagy befolyású, ritka tehetségű korlátnoka, br. Jósika Sámuel, ki habár más politikai nézetben, más uton és más eszközökkel küzdött is, mint a többi fölhozottak, hű magyar hazafi volt, mint azok.

Olyan volt Erdély ekkor, mint egy kormányt, árcozát, vitorlást és zászlaját vesztett zátonyra jutott hajó.

Az általános levertség ama korszakában, melyben kihaló félben volt a reménység is, melyben néma apathia tanyázott a szép Erdélynek bércei között, virányain, tért vissza Kolozsvárra gróf Mikó Imre.

Előbb ő rajta is bizonyos fásultság vett erőt. Szórakozás végett esztérgályozni tanult, majd a fényképészettel foglalkozott. Oly nemű jelenés, mint mikor bukkott hadvezért rózsákat ápolni, bukkott államférfit madarászni, országát vesztett fejedelmet sakkjátékkal foglalkozni látnak. Ő azonban, a látszólagosan győnye és könnyen hajtható, rendkívül szívóssággal tudta megőrizni leki ruganyosságának maradványait; föléaszttette, hogy a saját maga által egy helyt használt kifejezést alkalmazzam: „szíve bátyáinak” emléket és új életre indulva ujra kezdett működni, ujra kezdett tenni közérdekű kérdésekben.

Első tárgyak voltak, melyekre második életének kezdő tevékenységét fordította, melyek legelőbb voltak a közügy kérdések közül számára hozzá férhetők: a kolozvári magyar nemzeti színház, a Kolozsvárt székelő erdélyi gazdasági egyletnek és az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkárméztársulatnak ügyei. Ez utóbbit új életre elevenítette, a gazdasági egyletet, mely 1848-ban megszűnt, föltámasztotta.

Fontosabb volt ezeknél a kolozvári nemzeti színház érdekében kifejtett tevékenysége. Mikó gróf országgyűlési választás folytán az erdélyi nemzeti színház országos választmányának elnöke volt. 1850-ben ama színház igazgatását is a kormányzó hatalom kezébe vette. Sikertől azonban Mikónak azt az ország és nemzet számára visszanyerni; ekkor a színházi választmányt ujra szervezte, a színházat folytonos, jelentékeny anyagi gyámolításban részesítette és 1852-ben a nemzet áldozatkészségéhez is fordulván, sikerült nemzeti művésztünk és nyelvünk művelésére szánt ama fontos intézetet jelentékenyen emelni s lételet biztosítani.

Tehát: mindenekelőtt nemzeti és közhasznú egyesületi kérdésekben fáradozott. Csakhamar sorakozott ezekhez az erdélyi ev. ref. egyházkerület igazgatása és nevelési érdekében a magyar irodalom és tudományosság terén kifejtett tevékenysége. Eszközölte egy önálló, Magyarország törekvéseivel szhangzó magyar hírlapnak létesülését Kolozsvár; maga tudományos munkákon dolgozott, másokat az irodalmi munkásságra serkentett, becses munkákat, régi okmányokat bocsátott közre egymaga, vagy egy pár elrokonával együtt. Minden lapja bizonyítja ama XV kötetben hátrahagyott kéziratának, melyek halálával az erdélyi Múzeum-Egylet örökségét képezik, hogy a jelzett irányban mennyi mindenre terjedt ki figyelve, mily nagy összeköttetést szerzett, levelezést folytatott, mennyit munkált, tervelt, fáradozott és mily óvatosan haladott.

(Folyt. köv.)

BELFÖLD.

Kézdi-Vásárhely, febr. 1. 1877.

(Farsangi élet.)

Javában járják a tánczot országzszerzte, nem gondolva keleti kérdéssel, bank és vám kérdéssel, ministeri válsággal, sem Ignatieffnek keleten valótt kudarczaival, sem Csernajeft vítez tettei után czélszavett világra ható utazásaival, ha szintén Londonban úgy járja is mint az egykori vítez tábornok, kinek bajszát megtéptázták a serfőzők, mindezzel nem gondolunk, sőt Thaisz kapitány vítez tettei sem hoztak senkit gondolkodóba, a magyar alkotmányos szabadság eszméje felett; hanem folytonosan járják a bolondját kivilágos viradtig országzszerzte, s természetesen, épen úgy nálunk is a határ szélen, kinek jutna szébe mily közel vagyunk a határszélhez s innét mily közel hozzánk a muszka déli hadsereg, mely már Jassiba titi fel sátorát utánuiratok szerint, még azzal se gondol senki hogy Bratianó ur szándékozik a muszka gráciából oláh királyságot állítani fel a Tiszáig, hanem vígan foly a győngy-élet vidékünkön falvakban, mint a városokban, sőt még az özübnél járó végrehajtók, legyenek azok adó vagy másnemű végrehajtók, kigondolva vele ha eladunk is egy egy fejös bivalat licitáción 15—20 frton, miből a végrehajtói költségek alig telnek s az adó mégis terbeli az illetőt s foglalják utána többi bivalat, vagy ökreit, s adják el hasonlóan poton áron, sőt ha ez történik is a mit egy elbocsájtott végrehajtó tett hogy egy kocsi két jóval megvett 15 frton, s ma szépen kocsiaknak benne a nemes érzület botrányozására, ki gondolna az ilyen dolgokkal, vagy olyanakkal, mint a mi közözebb történt egy szomszéd faluban, hol a törvényszéki végrehajtó egy földbirtokosnak 26 hold csaknem első osztályu birtokát végrehajtás után eladott 1200 frton, a mivel még fele se volt megfizetve, itt nálunk Háromszeken, de kigondolva azzal, hogy az úzsora törvény visszautasításával száz meg

száz birtokos fogja e nótát eltánczolni, mivel a nagy oszurára adott pénzt minden jóléki nemes uszorás, a törvény életbelépte előtt, lehetőleg gyorsan fogja adósság felvételni hogy a kedves kamatok elne vesszenek, s pénz nem léte miatt, más meg nem veheti, mint a hitelező az is poton áron s így lesz a töképezés földbirtokos, és a földbirtokos proletarius, gyorsan egymástán, de kigondolva mindezekkel, most a vígalom ideje van, csak tánczolójakot lányok s tánczolójakot, most a táncznak ideje. Csak tánczolójakot hölgyek vígan és pedig mind gazdag uszályos nehéz selyemben, drágábbnál drágább kontósokban, mint a hogy tevették a k-vásárhelyi kaszinó fényes báljában, mi gondotok rá, ha férjeiket, szülőiket adósságból csináltatják vagy kontora veszik s majd jön a végrehajtó, vagy az úzsora törvény, e hányával megtörténik, hogy hónap, fölűjét vette fel a víg farságon hátára s vízi magával mint a csiga. Vagy lesz jó vámszerződésünk a német sógor gráciájából, s akkor lesznek nekünk gyáraink s oleon jutunk a selyemhez, vagy legalább a pénz akkor nálunk marad, kivált ha meghonosítjuk a házi ipart, mint a hogy egy felolvasó urhölgy nem rég fejtegette szép felolvasásában, s a házi ipar meghonosítását, a selyem termeléssel kívánja megkezdni, s szépen adta elő miként lehet azt termelni, tehát viselhetjük most bátran ha mindjárt egy 100 frtos kűntöst egy éjszakán szét nyúvunk is, mert hiszem akkor lesz elég selymünk mibelyet a szép felolvasó nő eszméi szerint megkezdettük a házi ipart. Kigondolva ily badar dolgokra „Éld a jelet, ne gondolj a jövővel” ez a jelszó mindent.

E jelszó mellett tartott meg mult hó 23-án városunkban a Háromszéki oltár-egylet állarczos tánczvizigalma szép eredménnyel, mert ezek az asszonyok minden háznál kinétek szép szemekkel a férfiak tárczájaiból legalább 1 frtot s így sok kicsi sokra gyűlt. Oltár-egylet! Boldog isten! mi is csak ez? Vagy még ilyen az ország valamelyik szegletében? Boldog Háromszéki, hogy ily magas értelmi fensőbbsséggel bír az ország más részei felett, hogy olyan dolgot is kitalál mi egyelőtt senkinek eszébe nem jutt. A bál jól sikerült a táncz viradtig tartott, az egylet, az oltár-egylet pénztárba bérepült vagy 150 frt. A napokban Szentlélek nagy közösgben is volt ilyen czélú bál ennél is bérepült 26 frt. Eljön az oltár egylet! Ha ez oltár-egyletnek oly jeles papnéi vannak, mint kik most az ügyet kezükben tartják, akkor biz isten irigyelhetik sok férfin az oltárok közül szolgáló papek helyzetét.

Január 27-én tartott a k-vásárhelyi kaszinó szokásos fényes bálja szép számú válogatott közönséget hozott össze a szép és nem szép nemből egy aránt. Mind körülbőző színű selymen ruhában jelentek meg a népek, uszályos kivágott fényes öltözékekben. A háziaszonyi tisztet jeles kereskedő Fejér Lukács neje volt szíves elválni ki jegyét 30 frtal váltotta meg, s igen nyájas és lekötőlező moderával kedvessé tette az estélyt minden ki előtt. Csupa fény volt minden, bevétel volt 152 frt, tiszta jövedelem maradt 62 frt, ez is jól fog az egyletnek mostani szűk pénzüviszonyai között, mert a 30-án tartott közgyűlést tudták meg, hogy ez évre 119 frt deficiittel kezdi meg pályafutását, s ha már eddig jutottam irhatnék arról is hány háznál van most deficit míg azok közül is kik ez estélyen vígan tánczoltak, hát még azon kívül? mégis csak meg kell élni, ha mindjárt adósság csinálással is, hisz ehhez mi magyarok onnan fejül elkezdve le az utolsóig, igen jól értünk s üdvözöljük a kik meghozták az uszora törvényt mert így több adósságot csinálhatnak, így hát ez olvasó egylet is csak valahogy kijő adósság csinálással is, vagy ha azt nem csinál úgy ez évrben sem hozhatat könyveket mint a multban.

Január 30-án tartotta a kaszinó tisztujtó közgyűlését. Elnök lett a már régi elnök Székely János ref. pap, alnök Kovács István járásbíró, jegyző Csiki József ügyvéd, gazda könyvtárnok egy személyben: Baló László tanító, pénztárnok Jakab Lukács kereskedő, ügyész Zajzon Lázár ügyvéd. Tiszteletbeli elnökei az egyletnek Donath József törvényszéki elnök és Tuzson János nyugalmasított honvédszázados.

Február 3-án a ref. egyház állarczos báljában 6-án a közmívelődési egylet estélye melyre a nők felkértek, csak mo-ó ruhában jelenni meg, kik tárlatán, szőr, vagy selyem és bársonyban jelennek meg 1 frttól 10 frtig bírságotltnak meg az egylet javára, szegény férfiak és apók erszénye! De ezekről legközelebb.

... n ...

Törvénykezési statistika.

A kolozvári kir. járásbírósnak általános és részletes ügyforgalmi és tevékségi kimutatása.

A. Beadványok.

A kolozvári királyi járásbírósnak ügyforgalma, mely szerint 1875-ik évről ájtott 147 beadvány, ehez érkezett 1876-ik év folyamán 18,624, lett összesen 18,771; ebből elintéztetett 18,654 s hátralékban maradt 117. Ebből

1. Polgári beadvány: az 1875-ik évről ájtott 147, ehez 1876. évrben érkezett 15,961, lett összesen 16,108; ebből elintéztetett 16,019, hátralékban maradt 89.

2. Bűnvádi beadvány: 1875. évről ájtott 0; 1876. évrben érkezett 2663, ebből elintéztetett 2635 s megmaradt 28.

3. Külön elnökségi ügy: 1875. évről ájtott 0, 1876. évrben érkezett 214, miből elintézetlen nem maradt.

B. Önálló ügyek.

1. Sommás per 1875. évről ájtott 579; folyó évrben érkezett 3554, lett összesen 4133, ebből elintéztetett ítélettel 1784, végzéssel 850, egységgel 1092, összesen 3726 s maradt folyó tárgyalás alatt 407.

2. Örökösödési ügy 1875. évről ájtott 224, ehez érkezett folyó évrben 114, lett összesen 338, elintéztetett 149 s hátralékban maradt 189.

3. folyó ügy 1875. évről ájtott 8, érkezett 1748, lett összesen 1756, folyó évrben elintéztetett mind, nem maradt semmi.

4. Bűnvizsgálati ügy: 1875. évről ájtott 134, ehez érkezett 22, lett összesen 156, folyó évrben érdemleges elintézés alá terjesztetett 153 s folyamathban maradt 3.

5. Kihágások ügy: 1875. évről ájtott 173, f. évrben érkezett 786, lett összesen 959, befejeztetett a vizsgálat megszüntetése által 383, ítélettel 319 s folyamathban maradt 257.

6. Bűnügyekbeni folyó ügy 1875. évről ájtott 0, érkezett f. évrben 248, elintéztetvén mind, nem maradt semmi.

C. A statistikai kimutatás szerinti 959 kihágások ügyben vádolva volt 985 személy, kik közül 270-re nézve a vizsgálat megszüntetett, 64 büntetlennek ítéltetett, 109 bizonyítékok elégtelensége folytán felmentetett, 124 fogásra és 60 pénzbírságra ítéltetett s 2 házi fenytésre taltatott, összesen 186, az elítéltek közül pedig 155 férfi és 31 nő. Vádállapotban maradt 356 személy.

Polgári ügyekben tárgyalás tartatott 6172, büntető ügyekben pedig 1839, összesen 8011.

Végül megjegyeztetik, hogy a kimutatások tárgyat nem képező s más bíróságtól érkezett kézbesítés f. évrben foganasítottatott 5238.

Törvényszéki csarnok

Thury György meggyilkoltatásának

bűnpere

a k-vásárhelyi kir. tszék előtt 1877.

Jan. 26-án.

Az azon napon megtartott végtárgyalásnál elnökölt királyi törvényszéki bíró Mátéfi Károly, bírák: Balog Izra és Comanescu Sándor kir. törvényszéki bírák, jegyző: Székely László. A kir. ügyészséget Kabos Sándor képviselte. Védők: Tóth Mihály és ifj. Szabó Dániel ügyvédek.

A törvényszéki terem meglehetősen számú hallgatósággal lett meg. Délelőtti 10 óra volt, midőn a bíróság megjelent s előlölő a szokásos figyelemzetés után a jegyző felhívta a bűnpertárgyának kikáltására. Ezután alügyész a gyilkossági esetnek rövid vázlatát adván, a tett elkövetésével málnási Botos Zsigmond és Kocsis Mihályt és mint bűntársukat szintén málnási Orot Istvánt vádolja; kéri ellenük a végtárgyalást megtartani.

Mindhárom vádlott az ellenük emelt vádat nyugodtan hallgatta, anélkül, hogy rajtuk legkisebb megilletődés észrevehető lett volna.

Előlölő a tanúk számbavétele után azokat felhívja, hogy távozzanak a míg rendre beszéltetni fognak; a vádlottak közül egyedül Botos Zsigmond marasztja meg, a más kettőt az örök kikísérik, s kezdetét veszi Botos Zsigmond vallatása.

Botos Zsigmond szálás és vállas, képe nézt jó, mondhatni talán szelid kinézetű fiatal, nőtlen ember, 26 éves, ev. ref. vallásu, feddheiten előélettel; olvasni, írni nem tud; tartózkodik a szülői háznál. A hozzá intézett kérdések után azt vallja, hogy: a mult évi jan. 14—15-ike közti éjszakán Málnáson történt gyilkossági esetről csaknem egy évig mindig azt állította, hogy mitsem tud, de közelebből mindent kivallott smegmondja most is: A dolog úgy történt, hogy a gyilkosságot megelőzőt csütörtökön ő a Kocsis Mihály társaságában a Thury ur családjától ruhadarabokat kért, hogy maszkruknak öltözökdehesenek; kaptak is s még az nap vissza is vitték, de nagyon késő lévén, nem volt már alkalomuk, hogy a családnak ezt a szívességet megköszönjük, midőn másnap a gyilkosság napján ketten, már t. i. ő és Kocsis Mihály a talu korcsmájában találkoztak s megalapították volna, hogy holnap együtt menjenek az erdőre, 10—11 óra közt hazafelé mentek s midőn a Thury ur kis utcza felől ki kapuja elébe értek volna, ő azt mondá Kocsis Mihálynak, hogy nézzenek be, hátha az urak fenn lennének, s a maszkura gunyát köszönjük meg. Erre ő a kapun, mely azelőtt is roha betéve nem volt belépett utána Kocsis s együtt mentek a konyhahatáron, melyet nyitva találtak, s a konyhába lépvén, ott a spearheard mellett ült vádlott Orot István; tőle kérdeztek, hogy lefedték-e már? s minekutána ez azt mondotta, hogy igen s tőlük kérdezte volna, hogy nem tudnak-e valakit, a ki Szt.-Györgyre menne? neki egy levelet kellene átadni, s hogy ők azt mondták, hogy ők senkitem tudnak, ő, Botos egy papiros szivart csinált s arval mentek ki a konyhából, s onnan Orot a kis kapuig őket elkísérté.

Egymás szomszédságában lakván, együtt mentek haza ketten ő, Botos és Kocsis Mihály. Midőn házuk kapujához értek volna s ő, Botos jó éjszakát kívánt Kocsis Mihálynak s tőle elbacsuzott, utóbbi megállta s mondá: „Tudod mit mondanék neked? Jer velem, menjünk, üssünk vagy kettőt arra a vak tolvajra!” — Botos figyelmeztette, hogy hagyjon fel szándékával, ugysis kitűdök s életével fizeti meg. Erre azt felelte Kocsis Mihály: No, ha nem jössz, egyedül is megteszem; s az égre tekintvén folytatá: „most az isten is aluszik; megyek s kiűtöm azt a lópenegöt a fejből!”

Ezzel ő Botos bement a telkükre, de hallotta, hogy Kocsis is saját kapuján be, s így hazament. — Botos a marháknak enni adott s midőn épen a lakházba lépní akart volna, hallá a szomszédkapu csattanását, mire ő az utra kénézett s szép holdvilág lévén, látta, hogy szomszédja Kocsis Mihályt valami a hóna alatt takarva azon irányban megyen, a merre Thury ur lakott. Ő, Botos visszaemlékezvén Kocsis Mihály előbb nyilvánítot szándékára, megboradt, bement a házba s elaludt. Noha az előző este abban egyeztek meg, hogy együtt menjenek az erdőre, ő mégis egyedül ment, még pedig meglehetősen későn s már ott találta Kocsis Mihályt s ennek apját Kocsis Józsefet. Mindketten azzal fogadták, hogy mi bír a faluban? s minekutánna ő azt bizonyította, hogy semmi, úgy vallja be Kocsis Mihály, hogy: „ha csak ördög nem változik, föl nem kel, kettőt ütöttem rá, de elég volt!” s kezében levő fejszéjére mutatva, hozzá tév: „No Zsiga, kívüled s az istenen kívül senkisé tudja a dolgot; de ha elárulsz, vége neked, meghoszolom még halálom óráján is!”

Kocsis Mihály a fenyegetéstől tartva, hallgatott, nem vallott, de végre is látva, hogy magagának gyűjti meg csak a baját, megmondott mindent a mit a dologról tud.

Először egy fejszét és zsebkendőt azon kéréssel mutatott meg vádolttnak, hogy ismeri-e azokat? mire azt feleli, hogy a zsebkendőt sajátjának lenni ismeri, melyet azért vettek el tőle, mert voltak vérfoltok benne, a melyek pedig onnan eredtek, hogy favágás közben kezét meghorzosolván, a kendővel törölte. A fejszéről azt tartja, hogy talán az övé, de annyi bizonyos, hogy ez nem az a fejsze, melyet előtte Kocsis Mihály az erdőn felmutatott, hogy avval gyilkolta volna meg Thury urat.

(Folytatása következik.)

Jogi rovat.

Legfőbb ítélőszéki döntvények.

12917.876. sz. Az anyaper alapjául szolgáló szerződés értelmezését tárgyzó vélemény, utjítás alkalmas okmányt nem képez.

12572.876. sz. Adásvézési szerződés alapján fizetett vételár-részletről eladó által feltételhez kötött kötelezvény adatván, a jogügylet megváltozottnak tekintendő, s ez esetleg indított pöralapját csak az újabb ügylet képezheti.

22173.876. Kereskedelmi peres eljárásban a felek a kereset felett való végzésről a keresetlevél példányán levén értesítendő: kereseti felzet szükségtelen.

20308.876. Azon kérdés: vajon az ügy a polgári, vagy kereskedelmi törvény szerint bírálható-e el: érdemleges eldöntéshez tartozván, az illetőség kérdésénél figyelembe nem vehető, midőn arra nézve a bíróság, mint kereskedelmi bíróság is illetékes.

A „KELET” magán-táviratai

Feladott Budapestben febr. 5 d. e. 10 ó. 20 p. Érkezett Kolozsvárra febr. 5 d. e. 11 ó. 48 p.

A bankkérdésben minisztertanács tartatott, mely tudomásul vette a miniszterelnökök által folytatott bécsi alkudozások folyamatáról tett jelentést. Konstátálva van, hogy kormányunk semminemű lényeges concessiót nem tett e kérdésben. A miniszterek ismét felutaztak Bécsbe és az eldöntés kedden vagy szerdán be fog következni.

Ma este Bécsben közös miniszteri conferentia fog tartatni.

Goresakoff köriratot intézett a hatalmakhoz, melyben felszólítja őket, hogy tudassák, mit akarnak egyhangú megállapodásuknak a porta által történt visszautasítása után, mert az orosz kormány azt hiszi, hogy Európa eleget tett a béke fenntartására.

Azon hír, mintha a három császár ismét találkozást rendezne, teljesen alap-talan.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. febr. 4.

— **A kolozsvári ügyvédi kamara** részéről közbirré tétetik, hogy Lázár Sándor kolozsvári ügyvéd önkéntes lemondás folytán, a lajstromból kitűrőltetett.

— **A kolozsvári nyomdászok** beteg-utas és rokkantakat segélyző-egylete tegnap febr. 4-én tartott ülésében Korbuly Bogdán színházi in-

tendáns urat az egylet körül szerzett érdemelését közfelkiáltással tiszteletbeli tagjává választotta.

— **Az iparos-egylet** szombati tánczvigalma, az idény második nyilvános bálja, ezuttal is régi jó hírnevéhez méltó sikerrel folyt le a városi vígadó termében. Az az egyszerű csin, az a feszelen kedélyesség s az a határtalan élénkség, mely az egylet tánczvigalmait mindenkor oly kedélyessé, oly vonzóvá teszi, ezuttal ha lehet, még fokozottabb mérvben jellemezte a szombati mulatságot, melyben tulnyomó számmal derék kézműiparos polgárságunk vett ugyan részt, de azért a honoratior osztály is nagy contingenssel volt képviselve. A társastánczokat 130 párnál több tánczolta; ebből lehet következtetni a társaság nagyságára, mely azonban még sem volt szerencsére akkora, hogy lehetetlenné tette volna a tánczot, mely, tán fölszöleges is registrálnunk, ki világos virádtig tartott.

— **Szenkovics Dénes** kőhalmi kir. járásbíró tegnap vezette oltárhoz Rivnyák Julia k. a-t, a kolozsvári belvárosi r. k. leányiskola egyik tanítónőját. Az egyházi szertartást a főtéri r. k. templomban Veszeli Károly apát-plébános ur végezte, a násznagyit tisztelt pedig K. Papp Miklós ur, a „M. P.” szerkesztője és neje viselték. Az ifjú pár a tegnapi vonattal már el is utazott a völegény hivatali lakhelyére: Kőhalomba. — Boldogság kísérje az új frigyet!

— **A kolozsvári** önk. tűzoltó-egylet tegnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését a városház nagytermében. A parancsnokság évi működéséről szóló jelentést, valamint a hozott határozatokat, s ezekre vonatkozó megjegyzéseinket a „Sport” közelebbi számában fogjuk közölni, most csak annyit említnék meg, hogy osztályparancsnokká: Kabós Ernő, szakaszvezetővé: Leitner József, segédtitkár: Reich Gyula s orvossá: Mihály László választattak meg.

— **Színházunk** művezetőjének, E. Kovács Gyulának halévis kis gyönyörű szép kedves leánykájával megdöbbenő szerencsétlenség történt tegnap (vasárnap) este, míg E. Kovácsné asszony a színházban távol volt hazulról. A gyermeket ugyanis egy játszóársával együtt egy szülőgő felügyelete alatt otthon hagyta; azonban alig távozott el az anyja: a gondatlan cseléd magukra a gyermekeket egy szobában, hol egy asztalon gyertya égett. A magukra maradt gyermekek aztán az égő gyertyához kellett hogy nyuljanak, mert E. Kovácsné asszony leánykájának a ruháskájja meggyuladt; szerencsére volt még annyi lélekjelenlét mindakét gyermekben, hogy kiszaladtak a szobából a szabadba és kibálással igyekeztek magukra vonni a másik épületben levő cselédhez figyelmét, mit ha nem tesznek, hanem a szobában maradnak: bizonyosan meggyult volna a másik gyermek is s mindakettő a tűz áldozatjává lett volna. Az elsőietett cselédneknek sikerült aztán a gyermek égő ruháit eloltani, de már csak akkor, mikor a gyermeknek csipőitől kezdve egész mellén, nyakán és egyik fülén veszedelmes, nagy sebeket ejtett a tűz, úgy hogy haláltól nem lehet ugyan tartani, de iszonyu fájdalomakon fog átmenni a beteg s egész életében viselni fogja e szerencsétlenség pusztító nyomait. Képzeltetni derék művészpárunk határtalan fájdalomát, midőn a rémbir hallatára fölröppen hazarohantak, fájdalmat, mely annál nagyobb, mivel a leánya egy valóban csodaszép határtalanul kedves gyermek, kinek szépségéről részben örökre megromgálta a baleset. Valóban, nem találunk elég erős szavakat, melyekkel a rendőrség figyelmét felhívjuk arra a nyomorult, gondatlan szülőgőre, kinek könnyelműsége oka az egész szerencsétlenségnek. Ha ilyes esetben sem fenytetik meg példáson a gondatlan cseléd, akkor nem tudjuk, mire való a büntető törvénynek, a „testi sőtés” kihágásárasabott büntetése. Mert az mégis csak nyomorúság, hogy egy anya még hatévies gyermekétől se mozdulhasson el egy pillanatra se s ne bizhassa cselédre, anélkül hogy a legnagyobb szerencsétlenséggől ne kelljen tartania.

— **A kereskedelmi** minister ur és a postaigazgatóságok figyelmét felhívjuk azokra a visszaélésekre, melyeket az olasz postahivatalok a Magyarországból Olaszországba címzett postai küldemények, különösen pénzesleveleket szemben követnek. Az olasz postahivatalok ugyanis daczára a fenálló nemzetközi postaegyezménynek, a postailletéseket kényők-kedvők és nem a megállapított árszabályzat szerint veszik meg, sőt csupa zsarolásokat visznek véghez. Így írják nekünk Olaszországból, hogy Kolozsvárt feladott, 10 kros levélbilyeggel ellátott s 400 francal terhelt pénzeslevél után egy olasz postahivatal 1 franc postabért követelt s vett meg; egy más esetben ellenben egy ugyanott feladott, Olaszországba címzett, már csak 375 francal terhelt és 20 kros bilyeggel ellátott pénzeslevél után már 3 és fél frankig huzta meg az illető olasz postahivatal a címzettet. Ez ezek — mint level zónk írja — nem az egyedüli esetek, mikor az olasz postahivatalok különböző címzéken zsarolnak. A fennebbi eseteket különösen azzal mentegette az olasz postahivatal, hogy a mi bélyegeinket a kolozsvári postahivatal nem bélyegzi keresztül. Mindenesetre jól teszik a postahivatalok, ha utána néznek e visszaélésnek és úgy kezelik a leveleket, hogy ne kapjanak az olaszok ürügyet a zsarolásra.

— **Színházi ujdonságok** híjjárál épen nem vagyunk. A repertoiron közölt ujdonságo-

kon kívül előadásra várnak még ez idényben: **A világ ura** Szigligeti tragiédiája E. Kovács Gyula rendezői jutalomjátékával mártius 3-dikán. **Iolya faló vigj.** 3 felv. Szép Miklós Jókai Mór nagyhatású regényes színműve. IV. Béla. Szigligeti pályanyertes szomorújátéka. **Kis ördög vigj.** 2 felv. Két szerencsés vig. 1 felv. Ifj. Fiomont és id. Risler, legújabb francia színű. **Uj házasok vigj.** Gr. Dormandi Kálmán Berossényi B. drámája. Legérdekesebb népszimű előadások lesznek: Vidor Pál jutalomjátékával Szigligeti Búcsú Bertókja febr. 24-én. Valamivel később Baloghné Sándor jutalomjátékával: **A vöröshaj** Lukács Sándor legújabb — s a mint hírlík — legsikerültebb népsziműve. A művezető siettetni fogja előadást különösen azért is, hogy a szezsonban többször színe kerülhessen, mert sikeréről meg van győződve. Nagy előnye, hogy a drámai személyzet elsőrendű tagjai is majd mind játszanak benne. Jó szerepekben gazdag, meséje eleven érdekes. Legelőször nálunk kerül színe. Zenéjét Erkel Elek írta. Sok dicsőretet hallottunk még ifj. Abrányi Kornél Szédelgő című új társadalmi drámájáról is, melyet színházunk előadásra elfogadott, s márczius első felében okvetlen előad. Február 26-án Tóth Ede halála évfordulójára Toloncz lesz ismételve s az előadás megnyitásával egy nagy ünneplés csoportozat fogja köríteni Tóth Edének Beczkői által festett sikerült arcképét. Régibb, értékesebb kizemelt sziművek ezek: Don Carlos. Clavigo. Herodes. Tanuffe mintaképe, Táruffe, III Richard ifjúsága (VI. Henrik 3. rész. Scenirozva E. Kovács Gyula) először Misantrop. Julius Cezár. Lear Király Cárón. Didier, Tell Vilmos Machbet, Antonius, Cleopatra. (Scenirozva E. K. Gy. tól) Komáromi Mária jutalomjátéka Racine Phaedra ja lesz, mivel Antigone zenéjét betanulni most több okok miatt lehetetlen. Vendégszeropelni fognak April hóban: Prielle Kornelia, Soldosné, Kassainé és Vizvári Gyula. Ezekről nem sokára bővebben.

— **A kolozsvári** színház műsora 1877. febr. hó 5-től febr. hó 18-ig: 5. Bál. 6. „Körműves és lakatos”; 7. „A kísértés”; (Feuille Oktáv kitűnő drámája új betanulással.) 8. „Norma”; 9. „Angot”; (Vizváriné jutalomjátéka.) 10. „Tücsök a hangyáknál”; „Kéregző nő”; „Cremónai hegedűs”; (két kis vígjáték, egy dramolet, mind először.) 11. „Cserebogár”; (Margitai Dező népsziműve új betanulással.) 13. „Howard Katalin”; (Gottschall kitűnő tragédiája.) 15. „Caverlethe”; (Augier híres új sziműve, először.) 17. „Menther Zs. és Popper hangversenye”; 18. „Angyal Bandi”; (Feleki Miklós népsziműve újból tanulva.)

— **Az iparos** ifjúság önképző és betegsegélyző egylet alapítókegye gyarapítására újjabban t. Hory Béla ur 1 ftt és t. Benigni Samu ur ipar-szövetkezeti elnök 10 ftrót ajándékoztak; vegyék érte a legközelebbi hála köszönetünket, ezzel kapcsolatosan meg emlitjük, hogy tegnap f. hó 4-én felolvasást tartott egyleti tag társ Bokor István „egy hang iparos társaimhoz” című rőpiratból, mit lelkesen megéjeneztek; ezt követte Klauzer Adolf tagtárs „a munka hiány okairól” című felolvasás. Az ig. választmány.

— **A kolozsvári** orvos-természettudományi társulat 1877. febr. 10-én szombaton d. 5 órakor a városház tanácstermében természetudományi estélyt tart, melyre a t. cz. közönséget tisztelettel meghívja. Tárgy: Török Aurél, Az emberi szervezet munkaképességéről. A titkár.)

— **Dr. Török István** és Görög István, a helybeli ev. ref. főtanodában osztályfőnökök, a mult héten állották meg kitűnő sikerrel a tanári vizsgálatot a helybeli tudomány-egyetem közep-tanodai tanárvizsgáló bizottsága előtt.

— **A Magyar növénytaní lapok**nak, ennek a dr. Kanitz Ágost, egyetemünk deak-rék növénytaní tanára által szerkesztett szaklapnak a 2-ik száma is megjelent. A folyóirat elején Hofmeister Frigyesnek, egy kitűnő német botanikusnak, folyó évi január 12-én történt halálát jelenti a szerkesztő, rövid életrajz kíséretében. Azután Haynald Lajos Kalocsai érseket egy levele következik, melyben de Candolle A. világhírű genfi botanikusnak a gesztenyefa magyarországi tenyésztére vonatkozó levelét közli a tudós főp. A folyóirat többi terét dr. Ascheron P. berlini egyetemi tanár értekezése („A kukorica rokonságáról”), a Csátó Jánosé („Nevezetesebb jelenségek N. Enyed környékének virányáról”) és könyvismertetések töltik be.

— **Petőfinek** a segessvári családterén állítandó emléke ügyében gyűlést tartott Fehéregyházán a a bizottság, mely már korábban gyűléseket rendezett. Tudvalevőleg a „Petőfi társaság” elevenítette föl újjabban a pibető ügyet, s az akkor történt felszólalások következtében hirta össze gr. Haller Félégházára a bizottságot, mely aztán ki is fejezte, hogy nem szívesen fogadja a Petőfi-társaság beleavatkozását az emlék ügyébe. Az ülés határozatairól egyébiránt még nem tudunk részleteket.

— **Carneval.** A folyó hó 3-án Tordán tartott tűzoltó-egyleti bál fonyesen sikerült. Mintegy 150 pár táncolt. Tiszta jövedelem 140 ftr.

*) A közgyűlésen szétosztott programmban hibásan áll febr. 9-ike a 10-dik helyett.

— **Frivaldszky János** érdemes tudósunk negyed százados muzeumi szolgálatának ünnepeát ünne meg Budapestén mintegy 50 tudós a Hungariában. A kedélyes lakomából kiemeljük, hogy a tudós Erdzjből is számos üdvözlötet kapott; megemlitjük ezek között a kolozsvári természetudományi egylet üdvözlő iratát, mely miután méltatta Frivaldszkynek keleti tudományos kutatásait és felfedezéseit, ekként végződik: „Fogadja e dicső-ségteljes napon ezen egylet legmelegebb szerencse-kívánatait, mely hazánk keleti részeiben a természetudományoknak szenteli magát, s egyszersmind azon reményünket fejezzük ki, hogy a gondviselés még számos éven át tartsa meg életét, hogy így még soká lehessen hasznára szép hivatásának, a hazának és az általános tudományak.” Derült-séget keltett dr. Entz kolosvári egyetemi tanár következő távsürgőnye: „Meggondolták-e uraim, hogy oly férfi jubileumát ünneplik, kinek széles e hazában a legtöbb tücske-bogara van, kit ezer-nyi gyilkosság terhel, mert a portyázó futonczot époló kevéssé kiméli, mint a sürgölődő hangyaszüzet, vagy a szerelmesen hegedülő sáskait, sőt meg barlangjaink tehetetlen világaltania is rákérülnek karlsbadi nyársra; ha mindezt meggon-dolták, úgy írtisnek nevemben a hazai rovarfauna fáradhatatlan, érdeműs buvárának egészségsére még egy poharat.” Üdvözlötet küldött a nagy-szebeni természetudományi társulat részéről Bielz Albert is.

— **Csernaieff** Párisban Gambettával értekezett és élénken kérdészködött azon utról melyet Gambetta léghajón tett, midőn Páris körül-záróltatása alkalmával léghajón menekült ki a német seregek feje fölött, hogy Franciaország déli részeiben szervezze a nemzeti védelmet. Csernaieff fogadkozott, hogy ő gyalog is megtette volna ezt az utat, őt a német utol nem érte volna.

— **Hogy Kossuth** a nemzeti tudományosság és művészet ügyét nagy figyelemmel kíséri, arról Baracconeban is meggyőződtek. Különös örömet fejezte ki a természetudományi társulat virágzó állapotára fölött. Több részletes kérdést tett a Petőfi síremlék a fővárosi nyilvános Petőfiszobor és az erd. muzeumban felállítandó Petőfi-mellszobor ügyéről. „Semmi sem jellemző-heti szebben a nemzetet, jegezz meg, mint az, ha büszkeségűl szolgál szellemi kitűnőségei iránt kegyelettel viseltetik; ha általános édekeltséget mutat a tudomány és művészet iránt.”

— **Erny gyilkosairól.** Bírói körökben azon hir terjedt el, hogy Korczinszky lelkiismerete nyugtalansága által kényszerítve új, őszinte és kimerítő vallomást tett. Beismerte bűnrészességét a gyilkosságban, s bevallotta, hogy ő örködött az ajtó előtt az alatt, míg a két Rydl benn a gyilkosságot végrehajotta.

— **Kossuth és Haynald.** Kalocsáról írják: Kossuth nemrég meghallván, hogy Haynald Lajos kalocsai érsek csuzos betegségben szenved, orvosszert ajánlott és küldött neki. E figyelemviszonzásul Haynald ur a szintén a botanikával foglalkozó Kotsuthnak több újabb, jeles fűvészet-i tudományos könyvet küldött.

— **Borzasztó orkán** dühöngött a mult hétfőn Londonban, olyan, a minőre már régen nem emlékeznek. A Wilsonstreetben a szél leszakított egy házfődelet s a házat is annyira megromgálta, hogy romjai alól nyoloz embert huztak ki, többnyire halálosan megsebzülve. Cardiffból, Brightonból, Doverből s más kikötőkből rendkívüli dagályt jelentenek. London keleti városrészében egy gyárkémény mellé állított száz-husz láb magasságu faalkotmányt döntött le a vihar. A ledűlő gerendák egy asszonyt agyon-ütöttek s tízenyoloz más személyt többé-kevésbé megsebesítettek.

— **Honnan jön a budget?** Bizonyosan a nemzet zsebéből, mely az állami kiadásokra szükséges költséget szolgáltatja, de hinnie valaki, hogy maga a „budget” szó is a zsebtől származik? A párisi „Figaro” etymológiáját adván e szónak, így ír: A budget szó francia származású. E szó átvándorolt Angliába, míg szomszédaink ismét visszaadták, ha nem is felismerhetetlenül, de mindenesetre jelentékenyen megváltozva. Győke a „poche”-zseb, a pénztártó zseb, melynek kicsinyítője „pochette”. Az angol kiejtés szerint ez „pocset”-nek hangzik s az o-ból u-t, a p-ből b-t csinálni az angol nem tartja boszorkánymesterségnek. Egyébiránt languedouqi tájnyelven a karon horodott kosarat és zacskót most is „lou budjet”-nek nevezik, mi tökéletesen úgy hangzik, mint a budget.

CSARNOK.

A hazugság.

M. A. Weber után.

Kompolyh G.-tól.

(Folytatás.)

Hallgatni arany — tarja egy közmondás — de ha mindent szépnék, jónak, felségesnek találunk, még többet érünk vele és a könyörülő ég sem jegyzi bűnlajstromunkba ez ártatlan hazugságokat.

A hazug a szélhajtók ikertestvére és azok legméltóbb képviselője a gascon, ki mindent tud, látott és hallott, sőt magánál a világteremtésénél is jelen volt. Hazudik a nélkül, hogy akarná és nagyt, a nélkül, hogy tudná. Egy gasconinak azt mondá valaki, hogy visszhangot hallott, mely

hétyszer ismétlődött. Cadedis! kiált fel, nekünk olyan van, mely e kérdésre: „Hogy van ön?” azt feleli: „szolgálatára, jóll!”

Egy másik pedig északi újtjáról beszélvé, azt mondá, hogy lovát egy este odakötötte egy karhoz és köpenybe burkolva, reggel felaludt; az éjjel felolvaadt a hó és mikor reggel fölébredt lóva a templom tornyán lógva nyertett, mire elővette pisztolyát ts szétlőtte a kötőféket, melyen fel volt akasztva és folytatta útját. Azonban tul tesz ezen ama párbajviró, ki oly kitűnő lövésnek állítá magát és ellenfelet, hogy csak is ennek köszönhetik mindketten, hogy életben maradtak mert golyók egymás pisztolyaikba fordultak.

Mint és mennyit hazudik Sancho azt felesleges mondanom de legnevelteségebb, hogy midőn nagyon bebonnyolódik a hazugságba azzal segít magán; „Az Isten megért engem!” A hercegnő félbeszakítására pedig azt felelte: „Megmagyarázni nem vagyok képes, de elég, hogy láttam.”

A hazugság különösen az önszeroletet csiklandozza és legtöbbsnyire a tetszvágy teremtménye.

Az ügyetlen hazug utálatunkat vonja magára, míg a mester a művész benne mulattat minket.

A hazugság kegyet és elimerést terem meg az igazsággal ellenszenvet, gyűlöletet szerzünk magunknak. Igazat most már csak gyermekek, bolondok és részegesek mondanak — in vino veritas.

Obsitosok és vadászok szeretnek különösen dolgokat elmesélni, melyeket a leggyűgyűbb szénegető is későbbre von. Egy porosz dobos azt állítá, hogy hallása oly érzékeny, hogy képes megkülönböztetni pusztán a hang után a bőr hajdani viselőjének korát és midőn egyszer a Brandenburgi kapu alatt a városba haladt volna ezüst gom-bos botját oly erővel hajtotta fel a levegőbe, hogy ráért egy garassért szilvát vásárolni a kapu át sétálni és egész kényelemmel felfogni a botot. Egy másik dobos még hatalmasabb legény lehetett ki Nápolyban délelőtt 11 órakor haladt végig a piacon és még tizenkét órakor is ott látták az árnyékát.

A háboru alatt egy vidéki arszlán csak éjjel elégithetvén ki vadász szenvedélyét, kutyájának farkára lámpást kötött és rakásra lötte a foglyot. La Vaillant pedig Dél-Afrikában egy oroszálann találkozott mindketten fenyegető tekintettel méregettek egymást és teljes tisztelettel váltak meg egymástól.

Éppen így nem maradnak hátra a vendég-lőők és a szolgák.

Egy kedélyes ur díjt tűzött ki 3 szolgájának a legnagyobb hazugságra. Az első azt mondta:

„Uram én soha sem hazudtam”, a másik: „én nem is tudok hazudni”, a harmadik: „mi mind a hárman tisztá igazságot mondunk”. A dij az övé lett, képtelenebbet ama lengyel utazó sem mondhatott, ki azt állította, hogy saját szemével látta, mint falta fel hat medve egymást. —

(Folytatása következik.)

Felhívás.

Az „Erdélyi muzeum-egylet” mindazon tisztelt tagjai, kik vagy magánkötvényben tett alapítványaik után kamattal, vagy évenkénti részvénydíjjal hátrálékban vannak, tisztelettel felhivatnak: szíveskedjenek tartozásaikat ezen folyó évben tartandó közgyűlés előtt az egylet i pénztárba befizetni, s ez által a hátrálékokokat érhető kellemtelenségeket kikerülni.

Kolozsvárt, február 3, 1877.

Bányai Vitális,
muz. egyt. pénztárnok.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás

a kolozsvári kisegítő pénzár-egylet forgalmiról január havában 1877.

Bevétel: Pénztármaradás a mult hóról 88 868 ftt 94 kr, betét-lak után 82.463 ftt 5 kr. kamat, földj 10.216 ftt 3 kr, váltó árlapot 237 ftt 45 kr, 1205 esetben visszafizetett kölcsön 425.986 ftt 36 kr, összesen 607.771 ftt 83 kr.

Kiadások: 1155 esetben kölcsön 422.928 ftt 42 kr, tisztviselők fizetése 1.069 ftt 99 kr, irodai kellekre 150 ftt 84 kr, váltó árlapra 330 ftt — kr. kamat 7 ftt 17 kr, segélyezésre 7 ftt 65 kr, adba 512 ftt 71 kr, betét visszafizetések 87.236 ftt 36 kr, pénztármaradék 95478 ftt 69 kr, főösszeg 607.771 ftt 83 kr.

Kolozsvárt, január hó 31. 1877. Tauffer Ferencz, igazgató. Geltsch János, főkönyvezető. Kozák Ede, pénztárnok.

Távirati tudósítás becsi tűzsdéről.

Február. 3-án 5% Metaliques 62.95. ftt Kamat — — 5% Nemzeti kölcsön 68.20 ftt. Arany járadék 7470 1860 iki államkölcsön 74.35 Bankrészvények 111 50 Hitelrészvények 140. —. London 147, 80 Ezüst 114.60 Cs. kir. arany 580. Napoléon'or 980 100 mark német-értékű 60.25

Urbéri kötvények: Magyarországi 122.60. Temesi 73.60 Erdélyi 71.50 Horvátországi 71.50

Felelős Szerkesztő és kiadó tulajdonos Békésy Károly.

1863-ban alapítva. Csak Witte Ed.-nél Bécsben! 1863-ban alapítva.

Stadt, verläng. Kärntnerstrasse 59.

Tréfas

COTILLON-FORDULATOK és JELVÉNYEK

(9) valamint minden (5-5)
báli-czikkek, ékszer, legyezők sat.

Cotillon-fordulatok.

Táncmester segélye nélkül mindenki a legszebb és legegyszerűbb Cotillon-figurákat rendezheti.
Symbol-fordulat . 2 frt —
Jókey-fordulat, igen elegáns . 3 frt 50.
Maszk-fordulat . 1.50, 2.50.
Fortuna-fordulat . 1.50, 3. —
Fantasie-fordulat . 1. —, 2.50.
Tulpan-fordulat . 3. —
Kétyű-fordulat . 1. —
Tréfas név-fordulat . 2.50.
Ország-fordulat . 1. —
Halász-fordulat . 3. —
Tölcser-fordulat . 2.50.
Medaillon-fordulat . 5. —
Hál- és rák-fordulat . 2.50.
Boros pohár-fordulat . 2.50.
Páva-fordulat új . 5. —
Margit-fordulat . 2. —
Új 12 személyre . 6. —
Tegesz-fordulat . 6. —
Ezenkívül még sok más fordulat 15 frtig.

Cotillon-jelvények.

50 darabos választékban.
Minden választék mellé finom krepp- és brillant-jelvények vannak adva.

1 választék
Nr. 0 I II III IV

Nr. V VI VII VIII

4 ft. 5 ft. 6.50, 7.50.

Cotillon-durrandó bonbonok,

12 darab finomul göngyölve:

Maszkpikkal 1 frt,

1.50, 2. —, 2.50.

Állatfejekkel 1 ft 50, 2. —, 2.50.

Egész maszk-jelmez-
zel 6, 9, 12 ft.

Cotillon-bokréták,

teljesen pótolják a friss virágot,

50 darab 6 ft., 7.50, 10, 15.

Egy egész tréfa-tombola,

25 darab 3 ft. hatálydara-
bokkal 5 ft., 6 ft.

Bál-bokréták,

legfin. illatozva, egyszerűsmin
elegáns legyezők.

1 darab dobozban 1 ft., 1.50,

2, 3 ft., finomabbak 4, 5 ft.

Álarczok.

gyermekek, nők, férfiak szá-
mára, darabja 8, 10, 15,

25, 30, 40, 50 kr.

Jellem-álarczok, például

Napoleon, Bismarck, Vil-
mos császár, IX. Pius pápa

sat. darabja 50, 75 kr., 1 ft.,

1.50, 2 ft.

Bárony-álarczok, da-
rabja 15, 20, 30, 50 kr.

Állat-álarczok, darabja

40, 50, 75 kr.

Állat-quartettek, 4, 5 ft.

7 ft 50, óriás főkkel 15 ft.

Orrok, darabja 8, 10, 15,

20, 40 kr.

Bolondsárok, 50 da-
rabja 6, 8, 10, 12, 16, 20 ft.

Bolondsárok, 50 da-
rabja 4, 6, 8, 10, 12 ft 50.

Csák WITTE EDÉNÉL!

Bécs, Stadt, verläng Kärntnerstrasse 59, a Heinrichshoffal szemben.

Távügyintézés: WITTE, WIEN.

Videkre utazást mellé. — Ismét elárulni kívánok árendéért.

(311) Wheeler & Wilson Mfg. Co.
Newyorkban

varrógépeikért

a legmagasabb díjt

kapták a bécsi világtárlaton, a haladási érmet;

nagy választékban

TEUTSCH J. B.-nél Segesvárt,

egyetlen raktára a valódi amerikai WHEELER & WILSON-féle varrógépeknek.

(424) Bécs legnagyobb és legjobb hírt
vasbutor-gyára

Reichard és társa

III. Marxgasse 17.

Ajánlja magát izécsa kirtelt gyárt-
mányai pontos szállására. Képes minia-
lapok kívánatra ingyen.

Cui	fidus	vide	bigyi	de	kinet
(424)	Fogfájás	elnyeszik	a Feytóna által.	lást	kinet
		Kolozsvárt kapható:			Valentini Ad. Edénél

könyv- és hangjegyekereskedésében Kolozsvárt
folyton raktáron tartatnak

következő átiratok és tánczok a legújabb közkeveltségű operettekkel:

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Potpourri Cramertől. Ára 1 frt 20 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Átirat Steintől. Ára 1 frt 80 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Galop Michaelistól. Ára 60 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Induló (Marsch) Gungtől. Ára 48 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Mazur-Polka Dufilstól. Ára 78 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Polka Roquestől. Ára 60 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Francia négyes (Quadrille) Strauss Eduardtól. Ára 60 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Keringő (Walzer) Metra Olli-
viertől. Ára 90 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Dallamok fuvalára 2 füzet-
ben. Minden füzet 90 kr.

Angot, a csarnok leánya. Lecocq-tól. Dallamok hegedűre 2 füzet-
ben. Minden füzet 90 kr.

Giroflé-Girofla, Potpourri par Ch. Lecocq. Ára 1 frt 20 kr.

Giroflé-Girofla, Polka par Fr. Gung'l. Ára 45 kr.

Giroflé-Girofla, Quadrille par Ed. Strauss. Ára 75 kr.

Giroflé-Girofla, Walzer par Ed. Strauss. Ára 90 kr.

Giroflé-Girofla, Clavier-Auszug von Ch. Lecocq. Ára 1 frt 80 kr.

Giroflé-Girofla, hegedűre külön. Ára 95 kr.

Fledermaus (Denevér), Strauss J.-tól. Átirat Genéetől. Ára 1 frt 50 kr.

Fledermaus (Denevér), Strauss J.-tól. Polka a szerzőtől. Ára 60 kr.

Fledermaus (Denevér), Strauss I.-tól. Francia-négyes a szerzőtől. Ára 60 kr.

Fledermaus (Denevér), Strauss I.-tól. Keringő a szerzőtől. Ára 90 kr.

Fledermaus (Denevér), Straustól. Teljes zongora-kivonat. Ára 2 frt 70 kr.

Fatinitza, Suppétól. Átirat Genéetől. Ára 1 frt 50 kr.

Fatinitza, Suppétól. Polka a szerzőtől. Ára 60 kr.

Fatinitza, Suppétól. Keringő Strauss Eduardtól. Ára 90 kr.

Fatinitza, Francia négyes Strausstól. Ára 60 kr.

Fatinitza, Suppétól. Teljes zongora-kivonat. Ára 2 frt 70 kr.

Eredeti párisi kiadások:

Herczegasszony, Offenbachtól. Potpourri 2 füzetben, Re-
né de Vilbachtól. Egy-egy füzet ára 1 frt 50.

Herczegasszony, Offenbachtól. Francia négyes Dufils
Leontól. Ára 1 frt.

Herczegasszony, Offenbachtól. Keringő Waldtenfeltől.
Ára 1 frt 20 kr.

Herczegasszony, Polka, Deransart E.-től. Ára frt.

Ugyan csak

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt
kapható:

A Tizsakabinet és nyomoraink növekedése.

Irta DEUTSCH GERSON.

Ára helyben 10 kr. a vidékre, a pénz előleges beküldésénél 12 kr.

EL A DEFICITTEL?

Hihetetlen, de mégis való, hogy kölcsön és adófelelítés nélkül is
megszabadulhatunk a deficit-től.

Visszapillantás a közelmúltba és tanács a szükségben.

Irta DEUTSCH GERSON.

Ára helyben 10 kr. a vidékre, a pénz előleges beküldésénél 12 kr.

Das Kabinet Tisza und die Steigerung unseres Elends.

Von GERSON DEUTSCH.

Preis 10 xr. Mit Postversendung 12 xr.

Fort mit dem Deficit!

Unglaublich, aber doch wahr, dass wir ohne Steuererhöhung und ohne
Anleihen unser Deficit beseitigen können.

Rückblick auf die jüngste Vergangenheit & Rath in der Noth

von GERSON DEUTSCH.

Preis 10 xr. Mit Postversendung 12 xr.

Operakivonatok zongorára két kézre darabja 39 kr.

Portici néma.

Romeo (Bellini.)

Puritánok.

Próféta.

Varázs-síp.

Norma.

Romeo (Gounod.)

Czár és ács.

Ördög Robert.

Lucia.

Zsidónő.

Hans Heiling.

Észak csillaga.

Szépsé Heléna.

Lohengrin.

Reptűlő hollandi.

Tévedt nő (Traviata.)

Nőnévelde.

Don Juan.

Fegyverkovács.

Hugenották.

Orpheus az alvilágban.

Tannhäuser.

Troubadour.

Mignon.

Euryanthe.

Szerelmi varázssital.

Fra Diavolo.

Lucia.

Zsidónő.

Hans Heiling.

Észak csillaga.

Szépsé Heléna.

Lohengrin.

Reptűlő hollandi.

Tévedt nő (Traviata.)

Nőnévelde.

Don Juan.

Fegyverkovács.

Fidelio.

Ezred leánya.

Zampa.

Vampyr.

Afriakai nő.

Házasság lámpafényénél.

Bűvös vadász.

Pajkos diákok.

Rienzi.

Stradella.

Faust.

Alvajáróné.

Mártha.

Granadai éj tanya.

Nyáregi álom.

Figaró.

Szép Galathea.

Oberon.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület egyház-joga.

Irta dr. Kolosváry Sándor. Nagy 8-rét 30 iv (472 lap.)

Ára 3 frt.

REISE in NORDOST-AFRIKA.

Schilderungen aus dem Gebiete der Beni-Amer und Habab nebst zoolo-
gischen Skizzen und einem Führer für Jagdreisende von M. Th.

v. Heuglin. A két kötet ára 10 frt 66 kr.

Bilder aus Oberägypten, der Wüste und dem Rothen Meere.

Von C. B. Klunzinger. Ára 7 frt 80 kr.

LES COURS ET LES CHANCELLERIES.

Impressions et Souvenirs par L. Léouzon le Duc. Ára 2 frt 28 kr.

GENERAL FADEJEV,

über Russlands Kriegsmacht und Kriegspolitik.

Ára 3 frt 90 kr.

HISTOIRE GÉNÉRALE des HONGROIS,

par Édourd Sayous. A két kötet ára 9 frt 75 kr.

L'ÉTINCELLE ELECTRIQUE,

par A. Cazin. Ára 1 frt 46 kr.

DIE RUSSISCHE HEERESMACHT,

auf Grund offizieller Quellen und eigener Anschauung dargestellt

von Christian von Sarauw. Ára 4 frt 55 kr.

AETIOLOGISCHE STUDIEN

von Dr. Krieger.

(Über die Disposition zu Catarrh, Cropp und Diphtheritis der Luftwege.)

Ára 6 frt 50 kr.

TROMBES et CYCLONES,

par Zurcher et Margollé. Ára 1 frt 46 fr.

ZEHN JAHRE ÖSTERREICHISCHER POLITIK 1801—1810.

Von Adolf Beer. Ára 5 frt 85 kr.

GRUNDRISSE

zu einem System der Natur. Von D. J. J. KAUP. Ára 2 frt 16 kr.

Magyarország ethnographiája.

Irta HUNFALVY PÁL. Ára diszesen kötve 5 frt.

LA NATION ARMÉE,

par le Général de Wimpffen. Ára 1 frt 95 kr.

DICTIONNAIRE UNIVERSEL des LITTÉRATURES

par G. Vapereau.

Eidigél megjelent 2 füzet. Egy-egy füzet ára 1 frt 65 kr.

Porzó tárcza-levelei.

Rajzok a társas életből, a család köréből, utivázlatok sat.

Irta Ágai Adolf. A két vaskos kötet ára 4 frt.

Szép Mikhal.

Regény. Irta Jókai Mór. Ára a 3 kötetnek 3 frt.

Akademisch-Philosophische Sänge und Klänge.

Aus der Mappe eines Fahrenen Schülers des XIX. Jahrhunderts.

Von Magister Klinsör dem Jungeren aus Ungerland. Ára 32 kr.

KIS LAP.

Képes gyermek-újság. Szerkeszti Forgó bácsi XI. kötet. Ára 2 frt 80 kr.

Joshua Haggard's Dhaugter.

A novel by M. E. Braddon. In two volumes. Ára 2 frt 8 kr.

Madcap Violet.

by William Black. In two volumes. Ára 2 frt 8 kr.

Deutsche Bilderbogen

für Jung und Alt. 10 kötetben. — Egy-egy kötet ára 3 frt 25 kr.

Tűz a zárdában.

Vigjáték egy felvonásban, irta Barriere. Ára 50 kr.

PETŐFI SÁNDOR

költeményei

II. teljes kiadás.

Pompás diszkötésben, képekkel 16 ft.

Diszkiadás füzetekben. Első füzet. Ára

1 frt 50 kr.

Kisebb kiadás 4 kötetben. Kötve 12 ft.

füzve 8 frt.